

ОРГАНІЗАЦІЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

*Коломієць Є.О., аспірант, 4 курс,
спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Національний аерокосмічний університет
ім. М. Є. Жуковського «ХАІ»,*

*Дегтяр А.О., д-р. наук з держ. упр., проф.,
Заслужений діяч науки і техніки України,
Національний аерокосмічний університет
ім. М. Є. Жуковського «ХАІ»,
кафедра економіки та публічного управління*

Місцеві голосування в Україні, як ключовий елемент демократії, визначають основні аспекти демократичних процесів. У цьому контексті досліджуються проблеми місцевих виборів та їх вплив на розвиток місцевого самоврядування.

Місцеві голосування є ключовим елементом безпосередньої демократії, який дає громадянам можливість брати участь у виборах органів місцевого самоврядування. Це є фундаментальним механізмом представницької демократії, де громадяни довіряють свої інтереси обраним представникам для розв'язання соціальних питань та керування громадою.

Місцеві голосування відіграють значущу роль у розвитку демократії, представляючи інструменти представницької системи та відображаючи волевиявлення громади через різні форми вираження власної волі. Громадські вибори охоплюють вибори на місцевому рівні в межах адміністративно-територіальних одиниць та визначають систему органів місцевого самоврядування, що включає ради різних рівнів. У порівнянні з парламентськими та президентськими виборами, громадські вибори формують колегіальні органи на місцевому рівні [1]. На світовому рівні громадські вибори вважаються широко поширеним механізмом участі населення у формуванні та відновленні владних структур на різних рівнях. Основні принципи виборчого права визначені міжнародно-правовими документами, такими як Загальна декларація прав людини та Декларація про критерії вільних і справедливих голосувань.

Науковці вказують, що в Європі виборчі системи мають спільні принципи, які формуються на основі демократичних цінностей. Розглядаючи принципи виборчого права, важливо дотримуватися загальності, зокрема того, що участь у голосуванні відкрита лише для тих, хто не може виконувати свої обов'язки чи керувати ними. Право голосу та участь у громадських виборах є фундаментальними елементами демократії, сприяючи участі громадян у формуванні різних рівнів влади та прийнятті важливих рішень на місцевому рівні.

У більшості країн існують вікові різниці для активного та пасивного виборчого права. Віковий ценз для активного виборчого права зазвичай становить 18 років, тоді як для пасивного виборчого права він може бути вищим, наприклад, 23 роки у деяких країнах. Проте основні умови для участі в голосуванні визначаються не віком, а місцезнаходженням громадянина на території місцевого самоврядування. У багатьох країнах кандидати повинні проживати на цій території протягом певного часу перед голосуванням, наприклад, 20 місяців у Фінляндії, 6 місяців у Франції та Бельгії [2]. Важними критеріями для участі у муніципальних виборах є громадянство та сплата місцевих податків за власність чи бізнес на території муніципалітету. Деякі країни можуть також встановлювати інші цензи, такі як моральні чи освітні. Принцип вільного голосування, який включає добровільну участь кандидатів у виборах та відсутність втручання держави чи інших політичних сил, є одним із основних принципів виборчого права [3].

Муніципальні вибори в зарубіжних країнах проводяться частіше, ніж загальнонаціональні, надаючи громадянам можливість висловити свої політичні переконання та вплинути на питання, що стосуються їхнього місцевого середовища. Навіть якщо місцеві вибори можуть викликати "виборче перевантаження" та спричиняти апатію серед виборців, вони є важливим інструментом для відображення унікальних особливостей територій.

В багатьох закордонних країнах державні громади та політичні партії відіграють ключову роль на всіх етапах місцевих виборів. Згідно з конституцією Республіки Молдова, громадяни мають право об'єднуватися у партії та громадсько-політичні організації, що сприяють виявленню політичної волі населення. У мексиканській Політичній конституції політичні партії відзначаються за роль у забезпеченні участі населення в управлінні публічною владою через загальні, незалежні та прямі вибори при закритому голосуванні.

Згідно зі статтею 36 Конституції України, політичні партії грають ключову роль у реалізації політичної волі населення та беруть участь у виборчому процесі. Український експерт О. Батанов розглядає взаємодію політичних партій із державними громадами, підкреслюючи їх роль у формуванні політичної волі та утриманні влади.

Політичні партії повинні регулярно перевіряти свою роботу, слідкувати за новими проблемами та турбуватися про місцеві інтереси, щоб завоювати довіру виборців. Вони мають брати на себе відповідальність за вирішення проблем на місцевому рівні через політизацію та демократизацію місцевого самоврядування [4].

Політичні партії в Україні, аналогічно до світового досвіду, виступають як основний інструмент формування та втілення політичної волі громадян. Вони сприяють виведенню населення на політичну арену, надаючи інформацію про альтернативні та офіційні проекти рішень та стимулюючи участь у виборчих процесах.

Таким чином, голосування, що представляє собою форму прямої демократії та ключовий інструмент представницької демократії, визначається станом населення і виступає важливим чинником громадянської участі.

Література

1. Основи демократії: Навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів / За заг. ред. А. Колодій; М-во освіти і науки України, Ін-т вищої освіти АПН України, Укр.-канад. проект «Демок- ратична освіта». – К.: Ай Бі, 2022. – 684 с.
2. Яблонський Д. Організаційно-правові засади територіально-політичного устрою США // Актуальні проблеми державного управління Зб. наук. пр. / Редкол. С.М. Серьогін та ін. – Д.: ДРІНУ НАДУ, 2019. – Вип. 1 (31). – С. 278.
3. Чернецька О. Місцеві вибори як форма народовладдя: порівняльний аналіз українського та зарубіжного досвіду // Віс- никЦентральної виборчої комісії. — 2006. — No 4 (6). — С. 71-74.
4. Соскін О. Роль та консолідація міських голів у впровадженні реформи місцевого самоврядування в Україні// Економічний часопис ХХІ. – 2021. – No 1-2. – С. 46-48.

УДК :351.78

НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Котенко І.О.

*Аспірант навчально-науково-виробничого
центру Національного університету
цивільного захисту України*

*Керівник: Домбровська С.М. д.н.держ.упр.,
проф., Заслужений працівник освіти України
начальник ННВЦ*

В умовах сучасної цивілізації, з властивим їй високим рівнем техногенної дії на природу, людина є активним учасником процесів перетворення планети. Природні цикли і екосистеми, з одного боку, цикли в суспільстві і техносистеми (технології, виробництво, система послуг, продукція, відходи), з іншого боку, стали усе більш несумісні, а «тріщини» в техносфері стали носити усе більш глобальний характер.

Екологічне середовище будь-якого регіону слід розглядати як цілісну систему, що служить безпосереднім місцем існування і життєдіяльності населення цього регіону. Вона включає повітря, воду, ґрунти, флору, фауну, акустичне, термічне, радіаційне середовище та ін.

Від екологічного благополуччя регіону усе більшою мірою залежить стабільність його економічного розвитку. Якщо враховувати тісний взаємозв'язок і взаємодію економічною і екологічною сфер, то регіон, по суті, можна розглядати як відносно відособлену еколого-економічну систему, для якої характерна певна природо-кліматична і соціально-економічна специфіка. Під соціо-природо-господарською системою розуміється обмежені певною територією частини техно-біосфери і соціуму, де природні, соціальні і виробничі